

Prinsippene ved periodisk ajourhold

Ved periodisk ajourhold tar vi utgangspunkt i siste versjon av FKB-AR5 som inneholder endringer fra kommunens kontinuerlige ajourhold.

- Ved periodisk ajourhold legges AR5 over nyeste ortofoto slik at vi rent visuelt kan se om AR5 stemmer med det en ser i bildet. Der ortofoto viser at det er endringer i landskapet, ajourføres arealene.
- Som støtte brukes opplysninger fra første gangs feltkartlegging. I områder som er jordsmonnkartlagt, brukes også informasjon derfra.
- Der kommunen har gjort registreringer av nyere dato enn ortofotoene, beholdes kommunens registreringer.
- Det er arealets tilstand som skal legges til grunn for klassifiseringen, ikke bruken.
- Ved periodisk ajourhold er det arealtilstand ved tidspunkt for flyfotografering som registreres. Endringer skal ikke framskrives.

Eksempel på ajourføring fra ortofoto

Før

Etter

Bildeutsnittet til venstre viser AR5 *før* periodisk ajourhold. Her er det bygd et nytt hus. Utsnittet til høyre viser AR5 *etter* periodisk ajourhold, med ny grense rundt huset, avgrenset mot veien. I tillegg vises AR5-symboler som angir egenskapene.

Merking i AR5

Ved periodisk ajourhold legger NIBIO inn merking som kan være nyttig for kommunen.

- A. **Usikre AR5-flater.** Der NIBIO er usikre på om arealet fortsatt holder kravet til arealtilstand, merker vi ved å bruke kvalitetsegenskapen «synbarhet» med 3 (svært usikker tolking). Arealtypen blir beholdt.
- B. **AR5-flater med informasjon.** Der NIBIO tror arealet er klassifisert feil, tas det opp med kommunen i avklaringsmøte før leveranse. Dersom det gjenstår arealer som må befares i felt, merker vi disse med egenskapen ..INFORMASJON, «NIBIO tror arealet kan være klassifisert feil. Kommunen må sjekke arealet».
 - I etterkant av periodisk ajourhold og avklaringsmøte får kommunen tilsendt flere filer via e-post. En av filene viser arealer som må sjekkes i felt.

NB: AR5-flater med informasjon lagt inn av kommunen:

I kontinuerlig ajourhold kan også kommunen merke flater med ..INFORMASJON. I periodisk ajourhold vil NIBIO beholde kommunens merking, bortsett fra når merkinga er unødvendig eller er i konflikt med NIBIO sin egen merking av samme flate.

I prinsippet kan derfor ..INFORMASJON inneholde to uavhengige opplysninger, en fra kommunen og en fra NIBIO. Det skal tydelig gå fram hvem som er opphav til opplysningene.

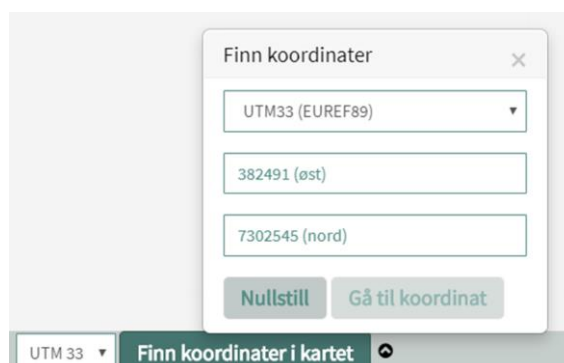
Eksempel: ..INFORMASJON «3021 Midlertidig omdisponert, juletrær – NIBIO tror arealet kan være klassifisert feil. Kommunen må sjekke arealet». Her har kommunen lagt inn kommunenummer for å vise at «midlertidig omdisponert» er kommunens opplysning. Se mer om kommunens bruk av ..INFORMASJON i «kokebøkene».

Hvordan finne arealene som NIBIO har merket?

Filene som kommunen får tilsendt etter periodisk ajourhold med areal som skal sjekkes, inneholder koordinater. Arealene kan lett påvises i Kilden ved søk på koordinatene:

Kopier koordinatene fra filene og lim inn kommandoen «Finn koordinater i kartet» som du finner nederst i skjermvinduet i Kilden.

Husk å oppgi UTM 32 for Sør-Norge, UTM 33 for Nordland og Troms, UTM 35 for Finnmark.

Hvordan du finner arealene beskrevet i punkt A g B øverst på siden i Kilden, finner du på neste side.

Arealer som er merket slik det er beskrevet i punkt A g B over, ligger som egne kartlag i Kilden. Du finner kartene i fagområde Arealinformasjon, under Markslag (AR5), For forvaltningen, Manuskart (AR5). Kartlaget som viser AR5-flater med informasjon fra NIBIO heter i Kilden «Sjekkes av kommunen».

A. **Usikre AR5-flater.** Der NIBIO er usikker på egen tolking i ortofoto, er grensen tegnet med *lys blå* farge. Flaten er merket med synbarhet 3, svært usikker tolking. [Se kartlaget i Kilden](#). Zoom inn til kartet blir synlig.

B. **Sjekkes av kommunen.** Der NIBIO mener kommunen kan ha klassifisert feil, er grensen tegnet med *blå* farge. Flaten bør sjekkes i felt av kommunen. [Se kartlaget i Kilden](#). Zoom inn til kartet blir synlig.

Hvordan finne endringer gjort i periodisk ajourhold?

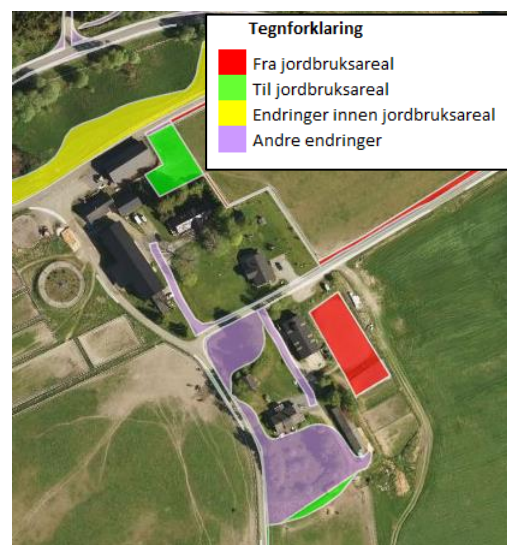
Endringsanalysen er tilgjengelig i 2 år etter at NIBIO har utført periodisk ajourhold.

Kart over endringer

Etter at NIBIO har ajourført AR5, sammenligner vi AR5 før og etter periodisk ajourhold. Endringene vises som et eget kartlag i Kilden.

Kartlaget heter «NIBIO – periodisk» og ligger under Markslag (AR5), For forvaltningen, Endringer AR5. [Se i Kilden](#). Zoom inn til kartet blir synlig.

Nærmere beskrivelse finner du i dokumentet «Kart og statistikk over endringer» lenket opp på [nettsiden om Endringsanalyse](#).

Statistikk over endringer

Kartlaget er også grunnlag for en endringsstatistikk, se [nettsiden om Endringsanalyse](#) hvor du velger fylke og kommune som søker fra statistikk.

Nærmere beskrivelse finner du i dokumentet «Kart og statistikk over endringer» lenket opp på samme side.

Arealendringer fra jordbruksareal til annet areal		
Fra	Til	Dekar
Fulldyrka/Overflatedyrka	Bebygd/Samferdsel	55,2
Fulldyrka/Overflatedyrka	Skog/Åpen fastmark	160,4
Innmarksbeite	Bebygd/Samferdsel	13,5
Innmarksbeite	Skog/Åpen fastmark	19,0
Fulldyrka/Overflatedyrka/Innmarksbeite	Myr/Snøisbre/Vann	13,9
Sum		262,0

Arealedning fra annet areal til jordbruksareal		
Fra	Til	Dekar
Skog	Fulldyrka/Overflatedyrka	62,4
Skog	Innmarksbeite	34,1
Åpen fastmark	Fulldyrka/Overflatedyrka	129,7
Åpen fastmark	Innmarksbeite	2,8
Bebygd/Samferdsel	Fulldyrka/Overflatedyrka/Innmarksbeite	30,5
Myr/Snøisbre/Vann/Ikke kartlagt	Fulldyrka/Overflatedyrka/Innmarksbeite	1,3
Sum		260,8

Endringer innen jordbruksareal		
Fra	Til	Dekar
Fulldyrka	Overflatedyrka/Innmarksbeite	44,9
Overflatedyrka	Fulldyrka/Innmarksbeite	3,3
Innmarksbeite	Fulldyrka/Overflatedyrka	133,5
Sum		181,7

Andre endringer		
Fra	Til	Dekar
Skog	Bebygd/Samferdsel	448,0
Skog	Åpen fastmark/Myr/Snøisbre/Vann	802,1
Åpen fastmark	Bebygd/Samferdsel	1 049,6
Åpen fastmark	Skog/Myr/Snøisbre/Vann	275,9
Bebygd/Samferdsel	Skog/Åpen fastmark/Myr/Snøisbre/Vann	898,9
Bebygd	Samferdsel	224,7
Samferdsel	Bebygd	91,6
Myr	Bebygd/Samferdsel/Skog/Åpen fastmark/Snøisbre/Vann	141,6
Snøisbre	Bebygd/Samferdsel/Skog/Åpen fastmark/Myr/Vann	0,0
Vann	Bebygd/Samferdsel/Skog/Åpen fastmark/Myr/Snøisbre	134,1
Ikke kartlagt	Alle areal typer	0,0
Alle areal typer	Ikke kartlagt	0,0
Sum		4 066,5

Totalt: 4 771,0 deka

Eksempel over:

Endringsstatistikk for en kommune, etter periodisk ajourhold.

Det er brukt samme inndeling og farger som i endringskartet i Kilden.

Rapport over endringer per landbrukseiendom

Landbruksforvaltningen kan også bestille en rapport som viser endringer i dekar og arealtall på hver landbrukseiendom i kommunen etter periodisk ajourhold.

Rapporten bestilles fra [nettsiden om Endringsanalyse](#).

Rapport 1		Endring pr. eiendom						AR5-dato før: 25.10.2018 etter: 19.12.2018		
		Endringer og nye arealtall pr. landbrukseiendom i LREG.								
Kommune		1234 Eksempel						Areal i dekar, UTM sone 32		
Hovednummer			Endringer				Nye arealtall			
Gnr	Bnr	Fnr	Til jordbruk	Fra jordbruk	Innen jordbruk	Andre endringer	Jordbruk	Prod. skog	Anna areal	
67	10	0	0,0	34,0	0,0	3,7	419,3	106,7	20,7	
67	22	0	0,2	0,0	0,0	0,4	32,1	357,3	45,1	
67	32	0	0,2	0,0	0,0	0,3	1,9	0,7	1,9	
67	46	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,2	
68	1	0	0,2	0,5	0,0	3,3	85,2	254,9	115,5	

Eksempel over:

Rapport som viser endringer etter periodisk ajourhold.

